

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Janusz KOCHANOWSKI

RPO – 629301 – I/09/MSW

00-090 Warszawa   Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77   Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, dnia 23 listopada 2009 r.

Pan

Grzegorz Kruszyński

Prezes Urzędu Lotnictwa Cywilnego

ul. M. Flisa 2

02 - 247 Warszawa

W ostatnim czasie zwrócił się do mnie skarżący w sprawie niebezpiecznych akrobacji, jakie bezpośrednio nad jego domem oraz nad domami innych mieszkańców miejscowości Gruszczyń (Wielkopolskie) i okolic, wykonują piloci Grupy „Żelazny”. Mieszkańcy tej miejscowości czują się zagrożeni tą sytuacją, zwłaszcza że samoloty wykonują manewry na niskich wysokościach. Jako Rzecznik Praw Obywatelskich z narastającym niepokojem przyjmuję wiadomości o kolejnych zdarzeniach lotniczych, przy okazji których poszkodowane zostają osoby postronne lub występuje ryzyko narażenia takich osób na niebezpieczeństwo. W bieżącym miesiącu miał miejsce wypadek motolotni w miejscowości Gałkowice Nowe (Łódzkie), w wyniku którego zginął 23-letni motolotniarz. W czerwcu br. podczas pokazów lotniczych w Krakowie rozbiła się awionetka cessna 172. Samolot spadł na drzewa w Parku 1000-lecia w Krakowie-Mistrzejowicach, a następnie eksplodował. Zginęła wówczas jedna osoba, a trzy zostały ranne.

Kwestię zasad korzystania z przestrzeni powietrznej i organizacji ruchu lotniczego reguluje ustawa z dnia 3 lipca 2002 r. Prawo lotnicze (Dz. U. z 2006 r. Nr 100 poz. 696 ze zm.). Zgodnie z art. 123 ust. 1 tej ustawy *zabrania się wykonywania przez statki powietrzne lotów próbnych i akrobacyjnych nad osiedlami i innymi skupiskami ludności. Minister właściwy do spraw transportu w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej i ministrem właściwym do spraw wewnętrznych określi, w drodze rozporządzenia, wyjątki od tego zakazu, z uwzględnieniem bezpieczeństwa*

lotów oraz bezpieczeństwa osób zamieszkałych lub przebywających w tych osiedlach i skupiskach. W myśl § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 22 grudnia 2003 r. (Dz. U. z 2003 r. Nr 230, poz. 2304) w sprawie wyjątków od zakazu wykonywania lotów próbnych i akrobacyjnych nad osiedlami i innymi skupiskami ludności, loty akrobacyjne mogą być wykonane wyłącznie w strefie lotów akrobacyjnych wyznaczonej nad osiedlem lub innym skupiskiem ludności, jeżeli nie ma możliwości jej wyznaczenia w innym miejscu.

Zgodnie z art. 21 ust. 2 ustawy Prawo Lotnicze do zadań i kompetencji Prezesa Urzędu należy wykonywanie funkcji organu administracji lotniczej i nadzoru lotniczego, określonych w ustawie, oraz funkcji władzy lotniczej w rozumieniu umów i przepisów międzynarodowych, w tym związanych z regulacją rynku usług lotniczych, a w szczególności: (...) 3) nadzorowanie i kontrolowanie przestrzegania przepisów prawnych w zakresie lotnictwa cywilnego i lotniczej działalności gospodarczej; (...) 15) podejmowanie działań w celu zapewnienia bezpieczeństwa lotów, w tym w szczególności: (...) b) badanie i ocena stanu bezpieczeństwa lotów w lotnictwie cywilnym, c) wydawanie zaleceń profilaktycznych, (...) 20) inicjowanie projektów aktów prawnych z zakresu lotnictwa cywilnego i ich zmian oraz udział w ich przygotowaniu (...).

W mojej ocenie przedmiotowa skarga oraz niektóre z zaistniałych zdarzeń lotniczych mogą wskazywać, iż przepisy ww. rozporządzenia w sposób zbyt liberalny regulują kwestię dopuszczalności wykonywania lotów próbnych i akrobacyjnych nad osiedlami i innymi skupiskami ludności lub też, że są one niewłaściwie stosowane. Osoby uprawiające sport lotniczy nie powinny narażać na niebezpieczeństwo innych osób. Natomiast obowiązujące przepisy powinny gwarantować wystarczającą ochronę dla tych ostatnich oraz być bezwzględnie egzekwowane przez odpowiednie organy władzy państwowej. Ryzyko katastrofy lotniczej powinno być za każdym razem eliminowane. Art. 38 Konstytucji RP zapewnia każdemu prawo do prawnej ochrony życia, którego odpowiednikiem powinny być pozytywne działania państwa, dokonywane w określonych formach prawnych, a stwarzające zarówno prawne jak i faktyczne instytucje i stany, zmniejszające lub eliminujące zagrożenia życia ludzkiego.

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz. U. z 2001 r. Nr 14 poz. 147 ze zm.), zwracam się do Pana Prezesa z uprzejmą prośbą o zajęcie stanowiska w przedstawionej sprawie. Ponadto, działając na podstawie art. 16 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy o Rzeczniku uprzejmie proszę Pana Prezesa o podjęcie działań nadzorczych i kontrolnych odnośnie do przestrzegania przepisów prawnych w zakresie lotnictwa cywilnego i lotniczej działalności gospodarczej we wskazanym zakresie, a także o rozważenie możliwości zainicjowania zmiany przepisów ww. rozporządzenia w celu takiego ukształtowania kryteriów odbywania lotów próbnych i akrobacyjnych nad osiedlami i innymi skupiskami ludności, które w szerszym zakresie wzięłyby pod uwagę kwestię bezpieczeństwa osób przebywających na ziemi w związku z zaistniałymi ostatnio wypadkami lotniczymi.

Łukasz Wójcik
pan lechowski